

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-210

23.3.2023

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Tyveri – sumbegrensning – dokumentert tap? – bindende tilbud om oppgjør?

Sikrede ble frastjålet en rekke eiendeler som var oppbevart på et kjøkken på motellet der sikrede hadde leid et rom. Foretaket ba sikrede om å dokumentere tapet, og sikrede sendte foretaket en mengde kvitteringer og bilder av de tapte eiendelene. Da foretaket ikke anså mer enn 1 % av kravet for dokumentert, tilbød foretaket kulanseoppgjør på kr 40 000. Foretaket anførte videre at ettersom tyveriet hadde skjedd utenfor boligrom, var maksimal forsikringssum uansett begrenset til kr 40 000. Sikrede avviste tilbudet, da han mente at han hadde dokumentert kravet, og viste til at forsikringssummen var på kr 2 750 000, og at sumbegrensningen for yrkesløsøre var på kr 100 000. Nemnda kom til at sikrede kun hadde krav på erstatning for gjenstander han hadde framlagt kvittering for, og da innenfor forsikringssummen på kr 40 000. Nemnda kom videre til at foretaket ikke var bundet av sitt tilbud om oppgjør på kr 40 000 da sikrede hadde avslått tilbudet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri av løsøre, herunder hvilken sumbegrensning som gjelder.

Sikredes innboforsikring har følgende bestemmelser som sumbegrensninger og hva som dekkes:

2. Hva forsikringen omfatter – dekningsomfang

(...)

Sumbegrensninger

Sumbegrensninger som står i vilkårene gjelder foran forsikringssummen som står i forsikringsbeviset.

Alle summer og egenandeler som står i vilkårene gjelder per skadetilfelle dersom ikke annet er angitt.

(...)

2.1 INNBO OG LØSØRE I HJEMMET

Innbo og løsøre

Dekningen omfatter innbo og løsøre.

Innbo og løsøre som tilhører andre kan være omfattet sammen med sikredes egne ting. Dette gjelder hvis sikrede skriftlig har påtatt seg å forsikre løsøret. Det gjelder også hvis sikrede etter lov eller skriftlig avtale bærer risikoen for det.

Innbo og løsøre som tilhører andre er ikke omfattet ved lagring eller oppbevaring.

Yrkesløsøre og varer

Eget yrkesløsøre og egne varer i bygning på forsikringsstedet er omfattet med til sammen opptil 100.000 kroner.

(...)

3.4 TYVERI OG SKADEVERK

Følgende er dekket

(...)

Tyveri av, og skadeverk på ting

- i boligrom i bygning på forsikringsstedet
- i egen privat bod eller annen privat bygning på forsikringsstedet
- som midlertidig er i boligrom utenfor forsikringsstedet
- som er lagret i bygning eller i container på inngjerdet og sikret lagerområde
- ved innbrudd i bygning når ting er til reparasjon, service eller lignende
- under flytting utført av andre enn transportbyrå, idrettslag, forening og lignende
- under flytting utført av transportbyrå, idrettslag, forening og lignende er omfattet med inntil 40.000 kroner per skadetilfelle
- som befinner seg annet sted enn nevnt over erstattes med inntil 40.000 kroner per skadetilfelle. Penger og verdipapirer erstattes da kun ved veskenapping. Barnevogn, sykkel, sykkeltilhenger og gressklipper erstattes med inntil 40.000 kroner per gjenstand.

Sikrede oppdaget 11.12.20 at han hadde blitt frastjålet en rekke eiendeler og meldte om tyveriet til foretaket noen dager senere.

Sikrede sendte dokumentasjon på politianmeldelse i saken, og foretaket ba sikrede om å dokumentere kravet med kvitteringer eller bankutskrift på kjøp av gjenstandene sikrede søkte erstatning for.

Takstmann fra foretaket var 26.2.21 på befaring på skadestedet. Skaderapporten inkluderer bilder fra rommene gjenstandene var oppbevart i, hovedsakelig et stort rom som tidligere hadde vært brukt som kjøkken på et hotell:

Forholdet gjelder tyveri av privat løsøre tilhørende forsikringstaker. Han opplyser å ha bopel på rom 226 i motellet.

Motellet var tidligere (...). I bygningen drives det nå overnattingsvirksomhet. Kjøkkenet i anlegget er for tiden ikke i drift som kjøkken.

Forsikringstakers eiendeler skal ha befunnet seg i motellets kjøkken da tyveriet fant sted.

(...) Motellet har også vært utsatt for tyveri. Uklart når disse tyveriene fant sted, men forsikringstaker sier dette skal ha foregått i perioden forut for tyveriet han selv ble utsatt for.

Forsikringstaker har opprettet firma (...) A/S, org.nr. (...), og han utfører diverse oppdrag for motellet. Han har også et enkeltmannsforetak, org.nr. (...). Begge selskapene har adresse (...).

(...) Noen av gjenstandene i forsikringstakers skadeoppgave kan tilhøre enkeltmannsforetaket eller (...) A/S.

Sikrede sendte så diverse kvitteringer og bilder av gjenstander til foretaket. Foretaket ba sikrede oppklare hva kvitteringene gjaldt.

Den 3.1.22 svarte sikrede følgende til foretaket:

Ja, jeg har zippet og videresendt kvitteringer. Flere av gjenstandene er på kvitteringene.

Høytrykksspyler, gardena, kabeltrommel, m.m er kjøpt på Julia.

Motorsag er kjøpt på Monter.

Sveiseapparater er kjøpt privat.

Slangepakke, gass, m.m er kjøpt på Tools, Julia.

Karcher NT er kjøpt på Monter. m.m.

Det tar tid å finne alt og ikke har jeg harddiskene som dette lå på. Heller ikke pc.
Alt er meldt inn og oversikt.

Foretaket sendte sikrede deretter en e-post hvor det viste til en kravsoversikt med verdier til omtrent kr 290 000 og ba sikrede om å svare på følgende:

(...)

Vi har mottatt ditt skadekrav og ber om en tilbakemelding på følgende:

- Er det deler av kravet som tilhører ditt enkeltmannsforetak (...) as? I såfall må disse gjenstandene redegjøres for.
- Er det deler av kravet som tilhører ... Motell? I såfall må disse gjenstandene gjøres rede for.
- Deler av kravet gjelder for verktøy. Du har oppgitt en samlepris på 31 500 kr. Vi ber om en spesifisert liste over hvilke verktøy det er snakk om. Alder og pris på verktøyet må opplyses om samt at vi videre trenger en tilbakemelding på om dette er ditt private verktøy.
- Vi trenger innsendt kvitteringer på Led Bjelke, mobiltelefon, strømaggregat, sveiseapparat samt stereoanlegg.

Vedlagt i denne mailen ligger en pdf fil av kravet som er mottatt i saken. Før vi kan ta stilling til erstatning behøver vi en tilbakemelding fra deg vedrørende overnevnte punkter.

I den påfølgende dialogen med foretaket beskrev sikrede flere gjenstander som var borte og sendte også foretaket en tilleggsliste, hvor han oppga gjenstander til en verdi av kr 490 000.

Foretaket opplyste 28.9.22 at det ikke anså sikredes krav som dokumentert. Foretaket viste blant annet til at sikrede ikke kunne vise til kjøpskvitteringer på svært dyre gjenstander:

Det er selskapets vurdering at ditt krav fremstår å dreie seg i hovedsak av spesialverktøy som det fremstår ha formodningen mot seg ikke benyttes i yrkesøyemed og/eller verktøy som må ha formodningen mot seg å ikke tilhøre ditt firma og/eller ditt enkeltmannsforetak.

Særlig sett i lys av at ditt krav i all hovedsak er udokumentert, der selv nyere eiendeler av svært høy innkjøpspris er udokumentert og hvor du ikke har fremlagt kopi av kjøpskvitteringer. Selskapet ser det også lite hensiktsmessig at det fremlegges kvitteringer for småkjøp på bensinstasjoner og posten, mens dyrere verktøy - som en må forvente kan dokumenteres - ikke blir dokumentert fra din side med kopi av originale innkjøpskvitteringer.

Ytterligere ser vi at det videre er fremlagt enkelte kvitteringer der ditt/dine firma står som innkjøpere.

Videre er det også innsendt bilag fra foretak som vi vanskelig kan se har betydning for dekningen som omfatter deg som forsikringstaker.

Sett hen til at du dermed fremstår å ha fremmet krav for yrkesløsøre, dine firmaers eiendeler og kun en marginal del av ditt fremmede krav er dokumentert ved innkjøpskvitteringer fremstår det vanskelig for Tryg å kunne ta stilling til ditt krav.

Slik du har fremmet ditt krav kan selskapet ikke se at det er dokumentert tap av dine personlige eiendeler fremfor dine firmaers eller ditt enkeltmannsforetak eller andre juridiske personer sine eiendeler.

Ytterligere ser vi også at du i denne perioden har hatt en annen sak til behandling i selskapet, og det fremstår med et så uspesifisert krav som i dette tilfellet er høyst uklart om det er medtatt eiendeler som allerede er gitt dekning for i skadesak XXX

Foretaket tilbød likevel å utbetale erstatning på kr 40 000. Sikrede klaget til foretaket og viste til at det ikke manglet dokumentasjon og at foretakets konklusjon var feil. Sikrede mente blant annet at det fremgikk av forsikringsvilkårene at forsikringssummen var på kr 2 750 000, og at yrkesløsøre var omfattet med kr 100 000.

Foretaket opprettholdt sin vurdering og viste i tillegg til sumbegrensningen for tyveri utenfor boligrom:

Det er korrekt at NITO sin innbodekning omfatter innbo på opptil kroner 2 750 000,- og yrkesløsøre er omfattet med opp til kroner 100 000,-.

Det er likevel klart at på tyveritidspunktet bodde du i en tjenestebolig på baksiden av motellet/hostellet noen hundre meter unna gjerningsstedet, og hendelsen gjelder tyveri fra kjøkken på motellet/hostellet.

Tyveriet har således skjedd utenfor boligrom, og følgelig er det i vilkårets punkt 3.4 en maksimal erstatning på kroner 40 000,-.

Selskapets maksimale dekning i dette tilfellet er dermed kroner 40 000,-, selv om forsikringen både har en høyere forsikringssum og også yrkesløsøre omfattes med en høyere sum.

Sikrede klaget igjen på foretakets vurdering og presiserte blant annet at sikredes folkeregistrerte adresse på skadetidspunktet var (...). Foretaket bekreftet at dette var sikredes folkeregistrerte adresse og opprettholdt sin tidligere vurdering. Foretaket avsluttet med å skrive følgende:

Selskapet fastholder vår vurdering i saken. Og tilbud om erstatning på 40 000 kr gjelder. For utbetaling av erstatning ber vi om å få oppgitt ditt kontonummer.

Videre anser vi saken som ferdigbehandlet fra vår side.

Sikrede svarte foretaket følgende samme dag:

Hei.

Jeg er ikke enig i deres fremstilling av saken. Dere har en fremstilling som ikke stemmer. Jeg hadde folkeregistrert adresse i ... og bodde der på skadetidspunktet.

Deres vurdering er feil og kan derfor ikke aksepteres.

Sikrede klaget så saken inn for Finansklagenemnda.

Sikrede krever full erstatning for tapte eiendeler og anfører at foretaket har lagt til grunn foretakets firmaadresse, ikke sikredes folkeregistrerte adresse, som i forsikringsavtalen. Sikrede mener at det er sendt dokumentasjon på skaden, men at foretaket ikke klarer å håndtere dette riktig, og at det heller ikke tar kontakt for å avklare den innsendt dokumentasjonen og folkeregistrert bosted.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og viser til at tyveriet skjedde fra et næringslokale og kjøkkenet i dette næringslokalet. Sikrede har opplyst at han bodde på rom 226 på dette motellet. I så fall er forsikringsstedet rom 226. Øvrige rom i næringsbygget og kjøkkenet til motellet kan ikke regnes som verken boligrom eller privat bygning. Dekningen er da begrenset til kr 40 000.

Foretaket anfører videre at sikrede ikke har sannsynliggjort tapet sitt. Sikredes samlede krav er på kr 780 000. Ved et slikt krav må det kunne forventes at kravet underbygges med kopi av kvitteringer, bankutskrift eller tilsvarende som kan gi grunnlag for å identifisere gjenstand, type, alder og verdi, så vel som at eierskap er privat og ikke tilhørende firma eller andre juridiske enheter som sikrede eventuelt har tilknytning til. Sikrede har fremlagt en rekke kvitteringer, men de sier ikke noe om de konkrete eiendelene som er oppført på tapslisten og disse gjenstandenes eierskap, opprinnelse eller verdi.

Sikrede har lagt frem kvittering for kjøp av kaffemaskin i 2015 for kr 3 000, headset for kr 2 500 i desember 2013 og høytrykkspyler som ble kjøpt for kr 5 300 av en annen person. Dette utgjør omtrent 1 % av det fremsatte krav, og er ikke tilstrekkelig for å vurdere foretakets erstatningsansvar.

Foretaket er ikke bundet av sitt tidligere tilbud om oppgjør for kr 40 000. Sikrede avviste dette tilbudet i e-post av 7.10.22: "Deres vurdering er feil og kan derfor ikke aksepteres". Utgangspunktet er derfor at foretaket er ansvarlig for de tapsposter sikrede kan dokumentere, dvs. kaffemaskinen, headsettet og høytrykkspyleren.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for tyveri, herunder hvilken forsikringssum som skal anvendes.

Nemnda ser først på hvilken forsikringssum som skal anvendes.

Sikredes tyveridekning omfatter dels tyveri med hele forsikringssummen for innboforsikring, dels en tyveridekning som er begrenset til kr 40 000.

Sikredes forsikring omfatter ifølge vilkårene pkt. 3-4 strekpunkt 1 og 3 tyveri av ting "i boligrom i bygning på forsikringsstedet" eller dersom tingene "midlertidig er i boligrom utenfor forsikringsstedet" med full forsikringssum. Uttrykket "boligrom" betyr rom i den boligen hvor man bor. Forsikringsstedet er i henhold til forsikringsbeviset sikredes adresse i Folkeregisteret.

Sikredes folkeregistrerte adresse på skadetidspunktet er opplyst å være A, som er adressen til motellet der sikrede leide et rom da eiendelene ble stjålet. Motellrommet var i så fall sikredes boligrom på skadetidspunktet.

Sikrede har forklart at gjenstandene som ble stjålet var oppbevart i et rom som tidligere ble brukt som kjøkken på motellet. Nemnda forstår saken slik at kjøkkenet ikke var en del av rommet sikrede leide, og at det var i en annen del av motellet enn sikredes rom. Kjøkkenet kan da ikke regnes som en del av sikredes "boligrom".

Forsikringen omfatter videre ifølge vilkårene pkt. 3.4 strekpunkt. 2 tyveri fra "egen privat bod eller annen privat bygning på forsikringsstedet" med full forsikringssum. Det rommet hvor gjenstandene ble oppbevart kan ikke regnes som "privat bygning" på forsikringssted. Rommet var heller ikke sikredes "egen" private bod ettersom den ikke tilhørte sikrede, og det heller ikke er opplyst at han leide rommet som bod.

Forsikringen omfatter dernest tyveri av ting "som befinner seg annet sted enn nevnt over" med inntil kr 40 000, jf. pkt. 3.4 siste strekpunkt. Det gamle kjøkkenet på motellet må regnes som et "annet sted" enn boligrom og de øvrige stedene i pkt. 3.4 og omfattes derfor av dette punktet.

Sikrede anfører at forsikringssummen for innboforsikringen er kr 2 750 000, og at erstatning for yrkesløsøre er på kr 100 000.

Vilkårene pkt. 2 sier at:

Sumbegrensninger som står i vilkårene gjelder foran forsikringssummen som står i forsikringsbeviset.

Ifølge vilkårene pkt. 2.1 erstattes yrkesløsøre med opptil kr 100 000. Dekningen forutsetter at sikrede dokumenterer at tyveriet gjelder yrkesløsøre med verdi på kr 100 000. Uansett er det i denne saken forsikringssummen i pkt. 3.4 siste strekpunkt, for ting som er stjålet fra "annet sted", som gjelder, jf. ovenfor.

Forsikringssummen for tyveriet er etter dette kr 40 000.

Sikrede anfører at han har dokumentert et tap på kr 490 000. Foretaket bestrider dette.

Fal. § 8-1 første ledd pålegger sikrede å gi foretaket opplysninger som foretaket trenger for å kunne beregne sitt ansvar. Ordlyden i bestemmelsen frem til 1.7.22 var:

Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Dokumentasjonskravet omfatter opplysninger og dokumenter som har betydning både for spørsmålet om kravet er omfattet av forsikringen, og for beregningen av erstatningens størrelse. Sikrede må kunne sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som foretaket i henhold til

vilkårene svarer for. Dette gjelder alle sider ved tapet som er relevante for foretakets ansvar, herunder eierskap til, alder på og verdien av den forsikrede gjenstand, jf. for eksempel FinKN 2021-1204.

Sikredes tapsoversikt angir en lang rekke gjenstander med verdi og navn på gjenstandene. Mange av gjenstandene er oppgitt å være svært kostbare, for eksempel er en motorsag oppgitt å koste kr 15 000, et sveiseapparat kr 25 000, en kjernebormaskin kr 105 000 og en kloakkspyler kr 148 000.

Foretaket anfører at sikrede har fremlagt kvittering for kjøp av en kaffemaskin, et headset og en høytrykkspyler, og erkjenner ansvar for disse gjenstandene. Foretaket har forklart at sikrede også har fremlagt en rekke andre kvitteringer, men disse gjelder ikke kjøp av gjenstandene som er angitt i tapsoversikten.

Kvitteringer for andre gjenstander enn de som står i tapslisten gir ikke dokumentasjon for de tapte gjenstandene. En ren angivelse av gjenstanden med en verdi er ikke tilstrekkelig til å dokumentere at sikrede har eid gjenstanden, hvor lenge han har hatt den og hva den kostet da han kjøpte den. Kravene kan derfor ikke regnes som tilstrekkelig dokumentert.

Foretaket tilbød sikrede i e-poster av 4.10.22 og 7.10.22 oppgjør på kr 40 000, som er den maksimale erstatningen sikrede har krav på under tyveridekningen i vilkårene pkt. 3.4 siste strekpunkt. Sikrede svarte på tilbudet 7.10.22:

Jeg er ikke enig i deres fremstilling av saken. Dere har en fremstilling som ikke stemmer. Jeg hadde folkeregistrert adresse i (...) og bodde der på skadetidspunktet.

Deres vurdering er feil og kan derfor ikke aksepteres.

Det fremgår av e-posten at sikrede var uenig med foretakets fremstilling av saken og derfor ikke kunne akseptere vurderingen. Sikredes svar må tolkes slik at han avslår foretakets tilbud om oppgjør på kr 40 000. Det følger da av avtaleloven § 5 at tilbudet ikke lenger er bindende for tilbydereren. Det innebærer at foretaket ikke er forpliktet til å utbetale kr 40 000.

Sikrede har etter dette krav på erstatning for gjenstandene han har fremlagt kvittering for; kaffemaskinen, headsettet og høytrykkspyleren. Om sikrede kan dokumentere flere av gjenstandene i skadekravet på en tilstrekkelig måte, må foretaket være ansvarlig for tapet av disse, men da innenfor forsikringssummen på kr 40 000, jf. ovenfor.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).